

УДК 338.48

**ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК СТИМУЛ ДО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ**

МЕЛЬНИК В.В.,

*доцент кафедри економіки
та соціально-поведінкових наук
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини
м. Умань, Україна*

У своїх наукових працях вчений Р.А. Колишко поділяє впровадження процесів децентралізації на етапи та фази, використовуючи як вітчизняні аналітичні дослідження, так і зарубіжні. На першому етапі формується ієрархічна структура органів влади по вертикалі та має місце розмежування повноважень. Умовно, перший етап можна поділити на дві фази: перша фаза – виділення функціональних зобов'язань, друга фаза – розподіл зобов'язань згідно ієрархії органів влади, інтегруючи процес децентралізації [1, с. 7].

Серед основних причин недієздатності місцевого самоврядування в Україні: слабкість фінансової бази; хронічний брак ресурсів для вирішення повсякденних питань місцевого, регіонального розвитку; домінування принципу “ручного управління”; суб’єктивізм, що особливо проявлявся в процесі прийняття державноуправлінських рішень на рівні громад тощо. Внаслідок хронічної нестачі фінансових та матеріальних ресурсів, розвиток місцевого самоврядування в Україні фактично зупинився на рівні територіальних громад міст обласного значення. [2, с. 15].

Територіальні громади мають бути ресурсноспроможними здійснювати свої зобов'язання, перерозподіл фінансових ресурсів повинен корегуватися спільно державною та місцевою владою; влада на місцях та в центрі повинна дотримуватися принципів субсидіарності, удосконалення бюджетного

компоненту та автономності затвердження бюджетів, а також залучення швидких кредитних ресурсів [3, с. 36].

Одним з прикладів законодавчих змін в Україні є нові підходи формування місцевих бюджетів та створення шкали балансування "бюджетної справедливості", враховуючи Європейську хартію місцевого самоврядування. Залучення досвіду європейських партнерів, допоможе процесу децентралізації управління ефективніше використовувати інструментарій децентралізації. Зокрема зміни, відображені в Проекті Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо добровільного приєднання територіальних громад), Проекті Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування окремих адміністративних зборів до місцевих бюджетів, Проекті Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування окремих адміністративних зборів до місцевих бюджетів, Проекті Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо особливостей формування та виконання бюджетів об'єднаних територіальних громад, Проекті Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо фінансової забезпеченості надання адміністративних послуг органами місцевого самоврядування) Закон України "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин", Закон України "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин", Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи" [4, с. 21].

Зазначені нормативно-правові акти та зміни до них сприяють створенню позитивного балансу місцевого бюджету та формуванню чіткої ієрархічної структурованості місцевих бюджетів. Законодавчі зміни є компонентом децентралізації що може диференціювати підходи так і уніфікувати, фінансового забезпечення місцевих бюджетів. Нові законодавчі механізми надають можливість розширити сферу функціонування місцевих бюджетів в діяльності суб'єктів місцевого самоврядування [5, с. 163].

Таким чином підсумовуючи викладене вище відзначимо, що децентралізація управління передбачає залучення населення до діяльності місцевого

самоврядування та стратегічний розвиток громади в соціальній, політичній та економічній сферах тощо. Такі зміни, зокрема в правовому полі в бік децентралізації – це крок до стабільного зростання добробуту громадян країни.

Як наслідок відбудеться формування інституту самоврядування, який відповідає потребам громади, уніфікація сервісного обслуговування населення місцевими органами державної влади, а також співробітництво громад як головний пріоритетів подальшого розвитку в усіх сферах.

Література.

1. Колишко Р.А. Децентралізація публічної влади в унітарній державі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид.наук: спец. 12.00.01 "Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень" / Р.А. Колишко. – К., 2003. – 14 с.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Аналітичний огляд "Розвиток місцевого самоврядування в Україні" (лютий – квітень 2015 року) / Інт громадян. Сус-ва; упоряд.: Н.В. Наталенко. – К.: ІКЦ "Легальний статус", 2015. – 56 с.
4. Крегул Ю. Реформування місцевого самоврядування в Україні / Ю. Крегул, В. Батрименко // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2016. – С. 17–27.
5. Звіздай О. В. Місцеві бюджети в умовах децентралізації [Електронний ресурс] / О.В. Звіздай // Теорія та практика державного управління. – 2016. – Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/ebook/tpdu/20162/doc/3/304.pdf>